

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 41Co/85/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6719200289
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslava Púchovská
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2020:6719200289.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Miroslavy Púchovskej a členiek JUDr. Aleny Križanovej a JUDr. Miriam Boborovej Sninskej, v právnej veci žalobcu: R Collectors s. r. o., so sídlom Dvořákovo nábřežie 8A, 811 02 Bratislava, IČO: 50 094 297, proti žalovanému: X. I., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom S. XX, XXX XX S., o zaplatenie 4.962,36,- Eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Zvolen, č.k. 7Csp/3/2019-90 zo dňa 8. júla 2019, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok Okresného súdu Zvolen, č.k. 7Csp/3/2019-90 zo dňa 8. júla 2019, **p o t v r d z u j e**.
- II. Žalovanému p r i z n á v a voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie odvolaním napadnutým rozsudkom prvou výrokovou vetou zamietol žalobu a druhou výrokovou vetou rozhodol, že žalovaný má voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.
2. Na odôvodnenie súd uviedol, že žalobca sa žalobou doručenou dňa 18.01.2019 domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy vo výške 4.962,36,- Eur s príslušenstvom. Žalobu odôvodnil tým, že na základe zmluvy o úvere č. 1571429375 poskytol právny predchodca žalobcu žalovanému finančné prostriedky vo výške 5.000,- Eur, ktoré sa zaviazal vrátiť spolu s úrokmi, poplatkami a iným peňažným plnením vyplývajúcim zo zmluvy. Po zohľadnení obsahu uzatvorenej zmluvy a z povahy zmluvných strán mal súd za to, že ide o spotrebiteľský zmluvný vzťah. Žalovaný úver riadne a včas neplnil, v dôsledku čoho sa dostal do omeškania. Právny predchodca žalobcu podľa § 565 Občianskeho zákonníka v spojení s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka vyhlásil dňa 15.02.2016 úver za predčasne splatný.
3. Keďže sa pre nezaplatenie splátky splatnej ku dňu 25.09.2015 stal zročným celý dlh z úverovej zmluvy, začala plynúť premlčacia doba na uplatnenie nároku vyplývajúceho zo zmluvy odo dňa zročnosti tejto nesplnenej splátky, t.j. dňa 25.09.2015 a uplynula dňa 25.09.2018, a to s poukazom na ustanovenie § 54a Občianskeho zákonníka v spojení s § 103 Občianskeho zákonníka. Žalobca podal žalobu na súd dňa 18.01.2019, teda po uplynutí zákonnej trojročnej premlčacej doby. Z uvedeného dôvodu súd žalobu žalobcu zamietol.
4. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd prvej inštancie v zmysle § 255 ods. 1 a nasl. Civilného sporového poriadku. Z dôvodu, že žalovaný bol v konaní plne úspešný, súd zaviazal žalobcu nahradiť žalovanému trovy konania v rozsahu 100 %.

5. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca s návrhom, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie alebo, aby odvolací súd zmenil rozhodnutie okresného súdu tak, že žalobe žalobcu v plnom rozsahu vyhovie a žalovaného zaviazne na náhradu trov odvolacieho konania. Žalobca mal za to, že súd nesprávne aplikoval ustanovenia Občianskeho zákonníka o premlčaní, nakoľko podľa § 103 Občianskeho zákonníka začína plynúť premlčacia doba od zosplatenia úveru. Uviedol, že vyhlásenie predčasnej splatnosti predstavuje zmenu záväzku, čo do termínu splatnosti, ktorá sa týka celého úveru. Žalovaný od vyhlásenia predčasnej splatnosti je povinný uhradiť celý dlh naraz. Výklad súdu týkajúci sa premlčania pritom podľa názoru žalobcu odporuje ustanoveniu § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka upravujúceho trojmesačnú lehotu splatnosti splátky, preto premlčanie je potrebné aplikovať z hľadiska zročnosti celého dlhu a nie jednotlivých splátok. Žalobca uviedol, že výklad súdu by bol použiteľný v obchodnoprávných vzťahoch alebo vo vzťahoch s fyzickými osobami - podnikateľmi, ktorí nevystupujú ako spotrebiteľia.

6. K odvolaniu žalobcu sa žalovaný nevyjadril.

7. Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, podľa § 34 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) prejednal odvolanie v rozsahu danom § 379 CSP, rešpektujúc svoju viazanosť odvolacími dôvodmi podľa § 380 ods. 1 CSP. Odvolací súd nepovažoval za potrebné doplniť ani zopakovať dôkazy vykonané súdom prvej inštancie a prejednanie veci na odvolacom pojednávaní nevyžadoval ani dôležitý verejný záujem, preto prejednal vec bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP). Rozsudok v zmysle § 378 ods. 1 CSP v spojení s § 219 ods. 1 CSP odvolací súd verejne vyhlásil, čo bolo v zmysle § 219 ods. 3 CSP oznámené na úradnej tabuli krajského súdu. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v zmysle § 387 ods. 1 CSP potvrdil ako vecne správny.

8. Z predloženého spisu odvolací súd zistil, že žalobca sa žalobou doručenou súdu prvej inštancie dňa 18.01.2019 domáhal zaplatenia istiny vo výške 4.962,36,- Eur s príslušenstvom, a to z dôvodu, že právny predchodca žalobcu uzatvoril so žalovaným zmluvu o úvere č. 1571429375, na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý úver vo výške 5.000,- Eur, ktorý sa žalovaný zaviazal vrátiť spolu s úrokom, poplatkami a inými peňažnými plneniami. Žalovaný neplnil úver riadne a včas, v dôsledku čoho právny predchodca žalobcu v zmysle § 565 Občianskeho zákonníka v spojení s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka vyhlásil dňa 15.02.2016 úver za predčasne splatný. Po vyhlásení splatnosti úveru žalovaný časť dlžnej sumy z úveru zaplatil.

9. Z výzvy na splatenie dlžnej časti úveru zo dňa 19.01.2016 mal odvolací súd za preukázané, že právny predchodca žalobcu upozornil žalovaného, že ku dňu 18.01.2016 bola pohľadávka banky viac ako tri mesiace po lehote splatnosti. Dňa 15.02.2016 sa stala úverová pohľadávka žalovaného predčasne splatnou v celom rozsahu, čo žalobca v ten istý deň oznámil žalovanému listom - výzvou na úhradu dlžnej sumy.

10. Podľa § 52 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“) v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

11. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

12. Podľa § 54a Občianskeho zákonníka v aktuálnom znení, premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie § 151j ods. 2 tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel.

13. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

14. Podľa § 103 Občianskeho zákonníka, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

15. Podľa § 497 zákona č. 513/1991 Z.z. Obchodný zákonník v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy (ďalej len „Obchodný zákonník“), zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

16. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

17. Zmluva o spotrebiteľskom úvere bola uzatvorená v zmysle § 497 a nasl. Obchodného zákonníka, keďže tento typ zmluvy je absolútnym obchodom a takáto zmluva je vždy uzatváraná v zmysle Obchodného zákonníka. S ohľadom na povahu zmluvných strán - dodávateľ a spotrebiteľ - je však nevyhnutné považovať predmetnú zmluvu za zmluvu spotrebiteľskú a poskytnutý úver za spotrebiteľský, na ktoré sa vzťahujú okrem ustanovení Občianskeho zákonníka aj ustanovenia zákona o spotrebiteľských úveroch.

18. Pre rozhodnutie sporu bolo nevyhnutné určiť začiatok plynutia premlčacej doby pre vymáhanie pohľadávky a v nadväznosti na to aj koniec premlčacej doby. Z druhej vety ustanovenia § 103 Občianskeho zákonníka vyplýva, že ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Z ustanovenia § 103 Občianskeho zákonníka je teda zrejmé, že zákon neviaže začiatok premlčacej doby na dátum vyhlásenia predčasnej splatnosti celého dlhu (ani na prípadný neskorší dátum uvedený vo výzve na úhradu dlžnej sumy), ale na dátum zročnosti tej nesplnenej splátky, pre ktorej nesplnenie sa stal zročným celý dlh.

19. V prípade, že sa jedná o spotrebiteľskú zmluvu, má dodávateľ povinnosť v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka čakať s uplatnením práva na predčasné zosplatenie úveru v zmysle § 565 Občianskeho zákonníka ešte tri mesiace od omeškania so zaplatením splátky, čo však nič nemení na skutočnosti, že premlčacia doba sa aj v takomto prípade počíta odo dňa zročnosti omeškanej splátky. Je pravdou, že takouto právnou úpravou zákonodarca de facto skrátil premlčaciu dobu o tri mesiace, keďže prvé tri mesiace omeškania dlžníka s danou splátkou dodávateľ nemôže zosplatiť celý dlh, pretože by tým porušil ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, avšak, premlčacia doba nie je fixný inštitút a je právom zákonodarcu stanoviť pre jednotlivé prípady premlčaciu dobu odlišne, ale len za predpokladu, že takto stanovená premlčacia doba je dostatočná na uplatnenie práv, teda, že takýmto stanovením premlčacej doby nedôjde k znemožneniu, resp. k podstatnému sťaženiu možnosti veriteľa uplatňovať svoje práva. Súd prvej inštancie správne konštatoval, že žalobca vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru pre nezaplatenie splátky splatnej dňa 25.09.2015. Uvedené vyplýva aj z vyjadrenia žalobcu doručeného súdu dňa 15.03.2019, v ktorom uviedol, že úver bol vyhlásený za predčasne splatný dňa 15.02.2016 a k uvedenému dátumu nemal žalovaný uhradené splátky 09/2015, 10/2015, 11/2015 a 01/2016. Zo zmluvy o úvere vyplýva, že zmluvné strany sa dohodli na mesačnom splácaní úveru vždy k 25. dňu v mesiaci, a teda pohľadávka splatná v mesiaci september 2015 bola splatná ku dňu 25.09.2015.

20. Odvolací súd sa stotožnil s názorom okresného súdu, že premlčacia doba začala plynúť odo dňa splatnosti zmeškanej splátky, pre ktorú vyhlásil veriteľ mimoriadnu splatnosť úveru. Premlčacia doba teda začala plynúť 25.09.2015 a uplynula dňa 25.09.2018. Dňa 26.09.2018 teda došlo k premlčaniu celej pohľadávky a je nutné prisvedčiť súdu prvej inštancie, že žaloba žalobcu podaná dňa 18.01.2019 bola podaná po uplynutí premlčacej doby, preto napadnutý rozsudok podľa ustanovenia § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

21. Podľa § 396 ods. 1 CSP, ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

22. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

23. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

24. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

25. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP tak, že žalovanému, ktorý bol v odvolacom konaní v plnom rozsahu úspešný, priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi v rozsahu 100 %. O výške trov konania rozhodne súdny úradník súdu prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej samostatným uznesením.

26. Rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. a/ až c/ CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolaťel' musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolaťela musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).